

Otto Ruge avviste klart de tyske krav

114554

General Otto Ruge nektet i juni 1940 å gå med på et krav fra Hitler om at de norske grensevaktstyrkene i Finnmark skulle stå under tysk kommando, fortalte professor dr. Magne Skodvin i et foredrag på videnskaps-akademiets årsmøte mandag.

Efter den tysk-norske avtalen om 6. divisjons kapitulasjon av 10. juni 1940 skulle to norske bataljoner og ett batteri bli stående som grensevaktpoliti i Finnmark og sortere under fylkesmannen. Dette skulle vare til en endelig ordning kom

istand, og punktet kom inn efter norsk ønske. General Ruge ville prinsipielt at det bare skulle stå norske styrker i Finnmark med demarkasjonslinje mot tyskerne i Troms, men det oppnådde han ikke.

Det var efter at avtalen var undertegnet at Hitler krevde at de norske styrkene skulle stå under norsk kommando. Da det ble avslått, foreslo tyskerne en proformaordning slik at fylkesmannen skulle kunne motta direktiver fra den tyske overkommando. Fra norsk side ble dette regnet som et uttrykk for at okkupanten selvsagt i siste instans avgjorde almene spørsmål, f.eks. om og hvordan forsvaret i det okkuperte Norge skulle oppløses.

Tysk militær kommando over norske styrker var ikke tilsiktet, og kom aldri på tale, sa professor Skodvin. På grunnlag av dette ble det laget et tysk notat som konstaterte at de norske styrkene sto under den tyske overkommando, slik Hitler hadde krevd. Det er ellers ikke funnet spor av noen tysk-norsk avtale utover dette proforma-arrangementet og det tyske notatet. Derimot protesterte Ruge 12. juni skriftlig mot at tyskerne brukte uttrykket «under okkupasjonen av Norge», og slo fast at det burde hete «sålenge den nåværende krig mellom Tyskland og Norge varer».

Den tyske overkommando i Norge planla straks å sende SS-avdelinger til grensen i Finnmark for å avløse nordmennene, men det ble avvist i Tyskland. Efter ordren skulle tyskerne rykke frem til Alta, men ikke lenger. Hovedgrunnen til dette var storpolitisk.

Det var Reichskommissar Terboven som efter en lyntur til Kirkenes fikk Hitlers samtykke til å sende SS-avdelinger til grensen mot Finland. Det skjedde over hodet på Wehrmacht. Den 23. juni møttes Terboven og general von Falkenhorst i Stavanger og avtalte avløsningen.

Ruge, som flere ganger hadde etterlyst den tyske avløsning, skrev samme dag til administrasjonsrådet at så lenge Norge og Tyskland er i krig, er militært samarbeide i hvilken som helst form utelukket. Enten må norske tropper under norsk kommando sikre Øst-Finnmark, eller tyske tropper må overta vekt-holdet og de norske tropper sendes hjem. Noe tredje alternativ er utelukket, skrev Ruge.

Den tyske forbindelsesoffiseren i forsvarrets overkommando fikk 25. juni beskjed om den nye ordningen, og 28. juni ble overkommandoen oppløst efter at de norske styrkene var demobilisert.